

Forsvarsministeriet har den 10. november 2006 besvaret en konkret henvendelse om uddannelsesforudsætninger for holdledere, der nu i visse situationer kan virke som tekniske ledere på et skadested.

Ministeriet skriver:

Kære

Du har..... den 1. november 2006 fremsendt en e-post, hvori du beder om en uddybning af en konkret bestemmelse i bekendtgørelsen om risikobaseret kommunalt redningsberedskab. Du skriver, at holdledere efter bekendtgørelsen må virke som indsatsledere, når de har den fornødne uddannelse, og du rejser spørgsmålet om, hvad der er den fornødne uddannelse.

Forsvarsministeriet har forelagt din e-post for Beredskabsstyrelsen, der har svaret følgende:

"Beredskabsstyrelsen skal indledningsvis fastslå, at holdledere ikke må virke som indsatsledere, men derimod gerne i visse situationer må varetage den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet. Sondringen mellem at være indsatsleder og være den, der varetager den tekniske ledelse af indsatsen, er vigtig, idet de uddannelsesmæssige krav er forskellige.

Den bekendtgørelse, du henviser til, er bekendtgørelse nr. 765 af 3. august 2005 om risikobaseret kommunalt redningsberedskab. Bekendtgørelsens § 8 lyder:

" Den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet varetages efter kommunalbestyrelsens bestemmelse af en indsatsleder eller en holdleder med de fornødne uddannelsesmæssige kvalifikationer. Varetages den tekniske ledelse af indsatsen af en indsatsleder, udøver denne sin kommando gennem holdlederne for det fremmødte mandskab.

Stk. 2. Varetages den tekniske ledelse af indsatsen af en holdleder, jf. stk. 1, skal denne tilkalde en indsatsleder, når holdlederen vurderer, at der er behov herfor.

Stk. 3. Den tekniske ledelse af indsatsen, jf. stk. 1 og 2, varetages af en person, der er ansat af kommunalbestyrelsen, medmindre kommunalbestyrelsen har indgået aftale med andre om den tekniske ledelse af indsatsen, jf. beredskabslovens § 13, stk. 1."

Bekendtgørelsen blev udsendt den 19. august 2005, hvor Beredskabsstyrelsen i et brev forklarer baggrunden for kommunernes risikobaserede dimensionering mv. fremover. Brevet er bl.a. sendt til samtlige kommunalbestyrelser og samtlige kommunale redningsberedskaber. Brevet indeholder samtidigt Beredskabsstyrelsens bemærkninger til bestemmelserne i bekendtgørelsen. Brevet kan findes i sin fulde ordlyd på Beredskabsstyrelsens hjemmeside. Linket her til er: <http://www.brs.dk/dokumentarkiv/fob19082005.pdf>

De medfølgende bemærkninger til bekendtgørelsens § 8 lyder:

"I bestemmelsens stk. 1, 1. pkt., er indsat en ny bestemmelse, hvorefter den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet efter kommunalbestyrelsens bestemmelse kan varetages af en indsatsleder eller en holdleder med de fornødne uddannelsesmæssige kvalifikationer. Stk. 1, 2. pkt., svarer med en konsekvensrettelse til den gældende bekendtgørelses § 16, stk. 2.

Bestemmelsen ændrer ikke på det grundlæggende princip, at personalet i redningsberedskabet skal gennemgå den uddannelse, der er fastlagt for den pågældende funktion. Det forventes derfor, at kommunerne vil stille særlige krav til de holdledere, der i visse indsatssituationer kan varetage den tekniske ledelse af indsatsen. Med henblik på at give mulighed for den fornødne videre uddannelse af sådanne holdledere kan Beredskabsstyrelsen i første halvår af 2006 tilbyde en sådan målrettet ikke-obligatorisk uddannelse som et tilbud ud over den eksisterende holdlederuddannelse.

Bestemmelsens stk. 2 er ny og en følge af muligheden for, at en holdleder kan varetage den tekniske ledelse af indsatsen som anført i stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen pålægger en holdleder, der varetager den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet, at vurdere behovet for, at en indsatsleder tilkaldes, og at denne i givet fald bliver tilkaldt."

Ved disse bemærkninger har Beredskabsstyrelsen altså præciseret, at det forventes, at kommunerne vil stille særlige krav til de holdledere, der i visse indsatssituationer kan varetage den tekniske ledelse af indsatsen. Med andre ord er det op til den enkelte kommune at fastsætte disse krav.

Som det videre fremgår af de udsendte bemærkninger, valgte Beredskabsstyrelsen fra første halvår af 2006 at tilbyde kommunerne en ekstra uddannelsesmulighed målrettet mod de holdledere, der skal varetage den tekniske ledelse af indsatsen i visse situationer. Uddannelsesmuligheden er det kursus, der kaldes "Indsatsledelse for holdledere". Direktiv, kursusperioder mv. kan findes i uddannelseskataloget på Beredskabsstyrelsens hjemmeside. Der er udbudt i alt 8 kurser i 2006.

Formålet med kurset er at bibringe den viden og de færdigheder hos tidligere uddannede holdledere, der sætter dem i stand til at iværksætte og gennemføre en forsvarlig afhjælpende indsats på et skadested, hvor det vurderes, at der ikke er behov for tilkaldelse af en indsatsleder. Kurset varer 5 kursusdage og gennemføres ved Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole. Under kurset veksles der mellem teori og praktiske og taktiske øvelser, hvor deltagerne på skift fungerer som ledere.

"Indsatsledelse for holdledere" er ikke et obligatorisk kursus, men et supplerende uddannelsestilbud til kommunerne. Kommunerne har også andre muligheder for at give supplerende uddannelse til holdledere, der i fremtiden får opgaver, hvor der ikke er en indsatsleder til stede. Man kan lokalt vælge at udvikle en egen målrettet uddannelse til dette formål, eller man kan vælge at benytte sig af eventuelle uddannelsestilbud fra andre udbydere, herunder også andre kommuner eller private virksomheder. Forskellige kombinationer heraf kan også være en mulighed.

Som følge af kravene i bekendtgørelsen om risikobaseret kommunalt redningsberedskab er der i kommunerne gennemført en analyse af bl.a. lokale risici, som skal lægges til grund for dimensioneringen af beredskabet. Den risikoprofil, der som et resultat af analysen er opstillet, er naturligvis ikke ens i alle kommuner, hvorfor det må formodes, at der ved sammenligning af kommunale redningsberedskaber vil kunne ses en række forskelle i måden at organisere sig. Der vil herunder kunne være forskelle på de måder, som holdledere anvendes på i beredskabet. Endvidere fremgår det af "Håndbog i risikobaseret dimensionering", at kommunerne også skal tage hensyn til f.eks. færdselslovgivning og arbejdsmiljølovgivning ved sammensætning af udrykningen.

Samlet set vil det bevirke, at kommunen ud over nogle generelle krav også må forventes at stille mere lokalt begrundede krav til holdledernes uddannelse. Disse lokalt begrundede krav kan meget vel ligge ud over indholdet i den uddannelse, som Beredskabsstyrelsen tilbyder.

Beredskabsstyrelsen finder det naturligt, at der i forbindelse med udarbejdelse af de kommunale beredskabsplaner sker en synliggørelse og konkretisering af, hvilke kompetencer og uddannelsesmæssige baggrunde, der er målsætningen for de personalegrupper, der varetager opgaver i beredskabet. Dette gælder ikke mindst den nyindførte mulighed for at benytte holdledere til at varetage den tekniske ledelse på et skadested i visse indsatssituationer, som er defineret af den kommunale myndighed ud fra den beskrevne risikoprofil og det fastlagte serviceniveau mv.

Hvad der er den "fornødne uddannelse" for en holdleder, afhænger således af de faktorer, der er nævnt ovenfor. Hvad den "fornødne uddannelse" i praksis omfatter, må derfor fastlægges individuelt med udgangspunkt i eksempelvis kommunens risikobaserede dimensionering, de afdækkede risici, holdledernes anvendelse og deres aktuelle uddannelses- og kompetenceniveau.

For at understrege dette henleder Beredskabsstyrelsen – i nødvendigt omfang – kommunernes opmærksomhed på behovet for, at der i forbindelse med den videre udvikling af redningsberedskabet sker en synliggørelse og en konkretisering af, hvilke kompetencer og uddannelsesmæssig baggrund, der er målsætningen for de persongrupper, der varetager opgaver af forebyggende eller afhjælpende art."

Forsvarsministeriet håber, at du hermed har fået en afklaring på det spørgsmål som du rejste i din henvendelse.

Med venlig hilsen

Forsvarsministeriets 5. kontor

Beredskabsstyrelsens note:

Det er efterfølgende besluttet, at det nævnte kursus (Indsatsledelse for holdledere) ændrer betegnelse. Kurset kan findes i Beredskabsstyrelsens uddannelseskatalog under titlen "Holdleder som teknisk leder".